දැයේ නායකයන් බිහි කළ දකුණු ලක තක්සලාව ගාල්ල රිච්මන්ඩ් විදුහල

ඡායාරූප හා විස්තර යූ. පී. කුලතිලක - ගාල්ල

ගාල්ල රිච්මන්ඩ් විදුහලේ දීප්තිමත් ආදි සිසුවකු වූ ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතාගේ අතින්, අද (06 ද) ප.ව. 3.00 ට රිච්මන්ඩ් විදුහලේ අභිනවයෙන් තනන ලද ආචාර්ය සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර ගුණානුස්මරණ බහු අධ්‍යාපනික ශ්‍රවණාගාරය විවෘත කෙරේ. මේ ලිපිය ඒ නිමිත්තෙනි.

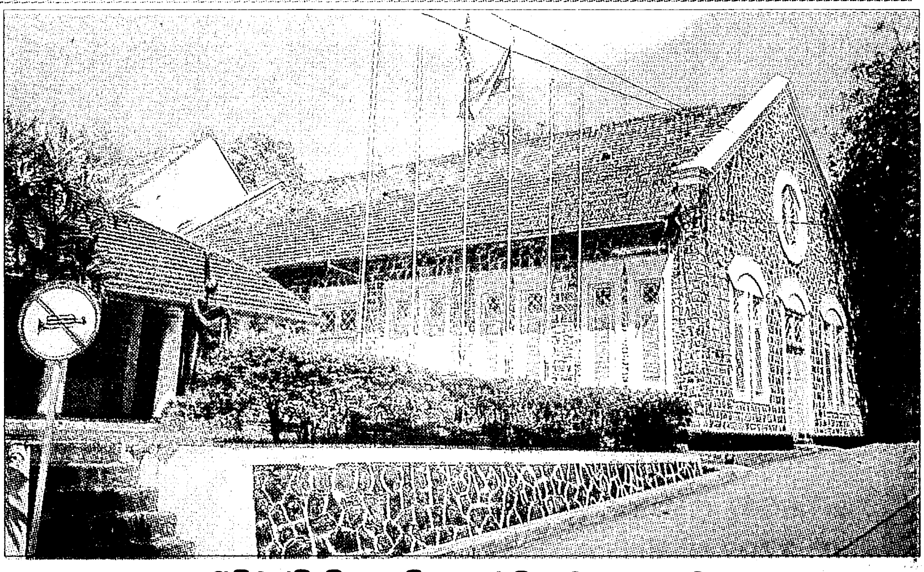

රිච්මන්ඩ් විද්‍යාලයීය පැරණි ප්‍රධාන ශාලාව

අමරණීය අතීතයක්, අභිමානවත් වර්තමානයක් හා දීප්තිමත් අනාගතයක් ඇති දකුණු සිරිලක අධ්‍යාපන නවෝදයේ ප්‍රදීපස්ථම්භයක් ලෙස හැඳින්වෙන ගාල්ල රිච්මන්ඩ් විදුහල් මාතාව විසින් පසුගිය වසර 130 ක කාලයක් තුළ ලක් මව සැනසීමට හැකි උගත් බුද්ධිමත් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත දරු පිරිසක් බිහිකර ඇත.

විද්‍යාලයීය ඉතිහාසය ගැන සලකන විට ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා පමණක් නොව රාජපක්ෂ පරම්පරාවේ වැඩිදෙනෙකු මෙහි අධ්‍යාපනය ලබා ඇත.

1951 වසරේ ගිරුවා පත්තුවේ සිට සුන්දර ගාලු පුරවරයේ පිහිටි රිච්මන්ඩ් විදුහලට පුංචි මහින්ද මුලින්ම අකුරු කියවීම සඳහා පළමු ශ්‍රේණියට ඇතුළත් කර ඇත. මහින්ද රාජපක්ෂ මහතාගේ පියා වන රුහුණේ සිංහයා ලෙස හඳුන්වන අද්විතීය දේශපාලනඥයකු වූ ඩී. ඒ. රාජපක්ෂ මහතා රිච්මන්ඩ් ආදි සිසුවෙකි. එතුමා විදුහලේ සිටි දක්ෂ මලල ක්‍රීඩකයෙකි. ඔහුගේ සොහොයුරකු වූ ඩී. එම්. රාජපක්ෂ මහතා ද මෙම විදුහලේ අධ්‍යාපනය හදාරා ඇත. ඩී. එම්. රාජපක්ෂ මහතා 1913 වසරේ රිච්මන්ඩ් විද්‍යාලයීය ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ නායකයා ලෙස ක්‍රීඩා කර ඇත. ඒ මහතාගේ පුත්‍රයන් වන ලක්ෂමන් රාජපක්ෂ, ජෝර්ජ් රාජපක්ෂ, යන මහත්වරු ද මෙම විදුහලේ අධ්‍යාපනය ලබා ඇත. මහින්ද රාජපක්ෂ මහතාගේ සොහොයුරු චමල් රාජපක්ෂ මහතා ද (වර්තමාන කෘෂිකර්ම ඇමැති) මෙම විදුහලේ ආදි සිසුවෙකි. කුඩා මහින්ද රිච්මන්ඩ් විදුහලට පැමිණ ඇත්තේ ගාල්ලේ පිහිටි ඥාති නිවසක සිටය. පසු කලෙක ඩී. ඒ. රාජපක්ෂ මහතාට දේශපාලන කටයුතු සඳහා කොළඹ නියැලීමට සිදුවීම නිසා මහින්ද රාජපක්ෂ සිසුවා උසස් අධ්‍යාපනය ලැබීම සඳහා නාලන්ද හා තර්ස්ටන් යන විදුහල්වලට ඇතුළත් වී තිබේ.

විදුහලේ ඉතිහාසය

1814 ජුනි මස 29 වැනිද එංගලන්තයේ සිට පැමිණි මෙතෝදිස්ත මිෂනාරී දේවගැතිවරු පිරිසක් ගාලු වරායෙන් අප රටට ගොඩබැස්සෝය. මොවුන් අතරින් බෙන්ජමින් ක්ලෆ් දේවගැතිතුමා ගාල්ල ප්‍රදේශයේ දේව මෙහෙය භාරව ක්‍රියා කළේය. 1940 දී ක්ලෆ් දේවගැතිතුමා ගාල්ල කොටුවේ ඉංග්‍රීසි පාසලක් ආරම්භ කළේය.

ඊට පසු 1850 දී එංගලන්තයේ සිට පැමිණි ජෝෂප් රිපන් දේවගැතිතුමා ගාලු ප්‍රදේශයේ දේව කටයුතු භාරව ක්‍රියා කළේය. මොහු විසින් 1854 දී ප්‍රාදේශීය අධ්‍යාපන සමාගමක් පිහිටුවා එමගින් ගාලු නගරය හා අවට ප්‍රදේශවල මිෂනාරී ඉංග්‍රීසි පාසල් පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කළේය. රිපන් දේවගැතිතුමා එංගලන්තයේ තේම්ස් නදිය අසල රිච්මන්ඩ් කන්දේ පිහිටි දේව ධර්ම විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය ලැබුවෙකි.

එංගලන්තයේ සරෙහි ග්‍රාමයේ පිහිටි තේම්ස් නදිය අසබඩ දර්ශනීය රිච්මන්ඩ් නමැති කඳු මුදුන පිහිටා තිබිණි. ලඳු කැලෑවලින් වටවී ඇති එම පෙදෙස අතිශයින් චමත්කාරය. එවැනි සුන්දර බවක් ගාලු නගරය ආසන්නයේ පිහිටි සෙයනෝරියස් කන්ද හෙවත් සිල්වරි කන්දේ පිහිටා ඇති බව මෙතෝදිස්ත මිෂනාරි පූජකවරුන්ට වැටහිණි. මේ අනුව 1857 පෙබරවාරි 13 ද අක්කර 17 කින් යුතු එම සුන්දර භූමි භාගයකින් යුතු ඉඩම ජෝෂප් රිපන් දේවගැතිතුමා මූලික වී මිෂනාරී මන්ත්‍රන සභාවේ මුදල් රුපියල් 937.50 ක් (පවුම් 75 ක්) යොදවා විදුහලක් සෑදීම සඳහා මිලට ගන්නා ලදී. ඊට පසු ගාලු පදවියේ සේවයට පැමිණි ජෝර්ජ් බෝ දේවගැතිතුමා විසින් මෙතෝදිස්ත සභාවෙන් පවුම් 1200 ක් ලබාගෙන මෙම රමණීය කඳු මුදුනේ විදුහල් ගොඩනැගිලි සෑදීම ආරම්භ කරන ලදී.

ඊට පසු 1876 මැයි 1 ද රිච්මන්ඩ් විදුහල නමින් මධ්‍ය විදුහලක් මෙහි ආරම්භ විය. මුල්ම විදුහල්පති ලෙස සැමුවෙල් ලැන්ග්ඩන් දේවගැතිතුමා (1876-1879) සේවය කර ඇත. ඊට පසු 1940 දක්වා මෙසේ දේවගැතිවරු 8 දෙනකු විදුහල්පතිවරු ලෙස සේවය කර තිබේ. 1940 දී මුල්ම සිංහල විදුහල්පති ලෙස පත්වූ ඊ. ආර්. ද සිල්වා මහතා වසර 17 ක් සේවය කර තිබේ. මෙම පාසල රජයට භාරගත් පසු, පළමු රජයේ විදුහල්පති ලෙස පත්වූ ඩී. ජී. වැලිකල මහතා (1962-1971) උදාර සේවයක් කර ඇත. රිච්මන්ඩ් විදුහලේ වර්තමානයට සුදුසු පරිදි අද අපට දක්නට ලැබෙන විදුහල් ගොඩනැගිලි හා භෞතික සම්පත් විශාල ප්‍රමාණයක් දියුණු කරන ලද්දේ මෙතුමාගේ සමයේදීය.

ආචාර්ය සී. ඩබ්. ඩබ්. කන්නන්ගර මහතා

එල්. එච්. මෙත්තානන්ද මහතා

ඩී. ඒ. රාජපක්ෂ මහතා

එස්. එෆ් ද සිල්වා මහතා

ජී. ද. එස්. කුලරත්න මහතා

මහාචාර්ය ඊ. එස්. සී. ලුඩොවයික් මහතා

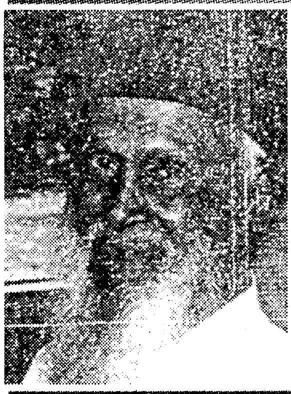

ආචාර්ය ඩබ්. දහනායක මහතා

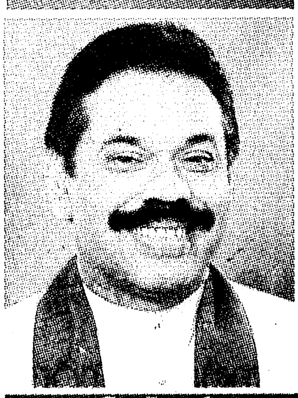

ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා

වර්තමාන විදුහල්පති ආර්. ජී. ඩැනියස්

මෙම විදුහලේ 18 වැනි විදුහල්පති ලෙස 1995 වසරේ සිට මේ දක්වා අවුරුදු 11 ක් ඩබ්ලිව්. එන්. ආර්. ජී. ඩැනියස් මහතා සේවය කරයි. විදුහල්පති ඩැනියස් මහතා විසින් මෙම විදුහලේ පැවති අඩුපාඩු අධ්‍යනය කර, යුගයේ ප්‍රශ්න වටහාගෙන මෙම විදුහලේ දියුණුවට වැදගත් සේවා රැසක් ඉටුකර ඇත. දනට මෙම විදුහලේ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව 4500 ක් පමණ වේ. ගුරු මණ්ඩලය 176 කින් සමන්විතය. නියෝජ්‍ය විදුහල්පතිවරු තිදෙනෙක් සේවය කරති.

විවෘත කිරීමට නියමිත සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. ගුණානුස්මරණ බහු අධ්‍යාපනික ශ්‍රවණාගාරය

ආදි සිසුන්

අප රටේ ක්‍රිස්තියානි ආගම පතුරුවා බටහිර පන්නයට සුදුසු සිසු පිරිසක් රිච්මන්ඩ් විදුහල තුළින් බිහි කිරීමට මිෂනාරී දේවගැති සභාව බලාපොරොත්තු වුවත් සිරිලක අධිරාජ්‍යවාදී බලවේගයෙන් මුදවාගෙන රටට නිදහස ලබාදීම සඳහා රිච්මන්ඩ් විදුහලෙන් බිහිවූ සිසු පිරිස ජාතිමාමකත්වයෙන් යුතුව ක්‍රියා කළහ.

නිදහස් අධ්‍යාපනයේ පියා වශයෙන් සැළකෙන හිටපු අධ්‍යාපන ඇමැතිවරයකු වූ ආචාර්ය සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මහතා මෙම විදුහලේ ආදි සිසුවෙකි. ඒ මහතා මෙම විදුහලේ ගුරුවරයකු ලෙස ද සේවය කර ඇත. දකුණෙන් බිහිවූ පළමු අගමැතිවරයා වන විජයානන්ද දහනායක මහතා ද මෙම විදුහලේ ආදි සිසුවෙකි.

එසේම මෙම විදුහලේ ආදි සිසුවකු වන ජී. ද ඇස් කුලරත්න (කීර්තිමත් විදුහල්පතිවරයකු හා අධ්‍යාපනඥයෙකි) එල්. එච්. මෙත්තානන්ද (ආනන්දයේ හිටපු විදුහල්පති) මහාචාර්ය ඊ. එස්. සී. ලුඩොවයික් (පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ආරම්භක ඉංග්‍රීසි අංශයේ මහාචාර්ය) එස්. එෆ්. ද සිල්වා (අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ 1950 ලේඛකයෙකි.) මහාචාර්ය එදිරිවීර සරත්චන්ද්‍ර (පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය) ආදි උගතුන් අප රටේ අධ්‍යාපනයට හා සංස්කෘතියට හා ජාතික නිදහස රැකගැනීම සඳහා ජාති මාමක උදාර සේවයක් කළහ.